

Dosarul nr. 3r-12/24
2-23139913-01-3r-15012024

Prima instanță: Curtea de Apel Comrat (A. Mironov, D. Fujenco, Ș. Starciuc)

ÎNCHEIERE

14 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursul depus de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată
depusă de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Adunării
Populare al UTA Găgăuzia, Bașcanul Găgăuziei și Comitetul Executiv al UTA
Găgăuzia, terț Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la
anularea actelor administrativ,
împotriva încheierii din 05 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La 29 septembrie 2023, Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus
cerere de chemare în judecată împotriva Adunării Populare a Găgăuziei, Bașcanul
Găgăuziei, Comitetul Executiv al Găgăuziei, terț Agenția Națională pentru
Reglementare în Energetică cu privire la anularea actelor administrativ.

În ședința de judecată din 05.12.2023, reprezentantul Bașcanului Găgăuziei și
Comitetului Executiv al Găgăuziei, a depus cerere privind atragerea în proces în
calitate de terț de partea sa, Direcția generală de construcții și infrastructură a
Găgăuziei.

Prin încheierea din 05 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, a fost respinsă
ca fiind neîntemeiată cererea reprezentantului Bașcanului Găgăuziei și Comitetului
Executiv al Găgăuziei privind atragerea în proces în calitate de terț de partea sa
Direcția generală de construcții și infrastructură a Găgăuziei.

La 29 decembrie 2023, reprezentantul Bașcanului Găgăuziei și Comitetului
Executiv al Găgăuziei a depus recurs împotriva încheierii din 05 decembrie 2023 a
Curții de Apel Comrat, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii
contestate, cu adoptarea unei noi încheieri privind admiterea cererii.

Studiind cererea de recurs depusă de reprezentantul Bașcanului Găgăuziei și Comitetului Executiv al Găgăuziei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a amâna examinarea acestuia, acordând recurențelor un termen pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite la depunerea cererii de recurs, din următoarele considerente.

Instanța de recurs învederează că în conformitate cu art. 241 alin. (3) din Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. La rândul lor, prevederile art. 233 din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ reglementează condițiile de formă și conținut față de cererea de apel și prin urmare față de cererea de recurs.

Totodată, art. 231 alin. (2) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ stipulează că pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În corespundere cu art. 213 din Codul administrativ, în cazul în care cererea de chemare în judecată nu corespunde prevederilor art. 211 alin. (1) și (2) și ale art. 212 alin. (1), judecătorul stabilește reclamantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă reclamantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea se consideră depusă la data inițială.

Instanța de recurs observă că, în condițiile speței, recursul depus de reprezentantul Bașcanului Găgăuziei și Comitetului Executiv al Găgăuziei împotriva încheierii din 05 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, fiind redactat într-o altă limbă decât limba oficială în care se desfășoară procesul, fără a fi anexată traducerea acestuia în limba de stat.

În conformitate cu art. 241 alin. (3) din Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, prevederile art. 233, din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ indică forma și conținutul cererii de apel, și anume, cererea de apel trebuie să conțină datele prevăzute la art. 211, alin. (1) lit. a)–d) și să indice hotărârea care se contestă cu apel. Cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit. Cererea de apel poate cuprinde și alte date importante pentru soluționarea cauzei, precum și demersurile apelantului.

Astfel, art. 213 din Codul administrativ reglementează că în cazul când cererea de chemare în judecată nu corespunde prevederilor art. 211 alin. (1) și (2) și ale art. 212 alin. (1), judecătorul stabilește reclamantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă reclamantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea se consideră depusă la data inițială.

În această ordine de idei, în conformitate cu dispozițiile art. 26 din Codul administrativ, limba de procedură în fața autorităților publice și a instanțelor de judecată competente este cea prevăzută de legislație.

În lumina celor indicate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că unul din principiile fundamentale ale procesului civil și penal este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 24 din Codul de procedură civilă, art. 16 din Codul de procedură penală și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

Prevederile conținute în art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii. Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Conform art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba română, funcționând pe baza grafiei latine.

Caracterul oficial al limbii instituie, obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Din cele menționate, rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba moldovenească. Astfel, cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora. Totodată, dreptul de a se exprima în limba maternă în cadrul procedurilor orale desfășurate în fața instanței judecătorești, include și dreptul de a întocmi și înainta în instanță acte de procedură sau alte cereri în această limbă.

În aceste condiții, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că în cazul când cererea de recurs este redactată într-o altă limbă decât limba de stat, justițiabilului i se va indica acest neajuns și i se va acorda un termen pentru înlăturarea acestuia. Dacă cererea de recurs se va perfecta în limba de stat sau va fi însoțită de o traducere oficială a textului acesteia, atunci se va considera depusă la data inițială.

Totodată, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba de stat din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înlăturarea neajunsului și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanților la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba de stat.

Din considerentele expuse supra și având în vedere că cererea de recurs depusă de către reprezentantul Bașcanului Găgăuziei și Comitetului Executiv al Găgăuziei împotriva încheierii din 05 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, este redactată într-o altă limbă decât limba oficială a procesului și nu este însoțită de traducere, în conformitate cu prevederile art. 26 și art.213 din Codului administrativ, art. 208 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va acorda termen reprezentantului Bașcanului Găgăuziei și Comitetului Executiv al Găgăuziei împotriva încheierii din 05 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, pentru prezentarea recursului tradus în limba de stat, până la data de 01 martie 2024.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a-i explica reprezentantului Bașcanului Găgăuziei și Comitetului Executiv al Găgăuziei că, în cazul neînlăturării neajunsului constat de instanță la depunerea

cererii de recurs, în temeiul art. 243, alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, recursul va fi declarat inadmisibil.

Conform art. 26, art. 230, art. 241 alin. (3), art. 233 alin. (1) și art. 235 din Codul administrativ și în conformitate cu art. 208 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se acordă recurenților Bașcanului Găgăuziei și Comitetului Executiv al Găgăuziei termen până la data de 01 martie 2024, pentru prezentarea la Curtea Supremă de Justiție (sediul: mun. Chișinău, str. Petru Rareș, nr. 18) a recursului tradus în limba de stat, depus împotriva încheierii din 05 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat.

Se amână examinarea recursului depus de reprezentantul Bașcanului Găgăuziei și Comitetului Executiv al Găgăuziei împotriva încheierii din 05 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Adunării Populare al UTA Găgăuzia, Bașcanul Găgăuziei și Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia, terț Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la anularea actelor administrativ, pentru data de 06 martie 2024.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Aliona Miron

judecătorii

Diana Stănilă

Ion Malanciuc